

Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (62-шығарылым) бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 24 ақпандағы № 68 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 27 ақпанда № 20068 болып тіркелді.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-1) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 12.08.2022 № 309 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (62-шығарылым) бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Еңбек және әлеуметтік әріптестік департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:
 - 1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;
 - 2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;
 - 3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтер ұсынуды қамтамасыз етсін.
3. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (62-шығарылым) бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 25 маусымдағы № 255-ө-м бұйрығының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7812 болып тіркелген, 2012 жылғы 2 қарашадағы "Заң газеті" газетінде № 166 (2174) жарияланған) күші жойылды деп танылсын.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі А.Ә. Сарбасовқа жүктелсін.
5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Еңбек және
халықты әлеуметтік қорғау министрі

Б. Нурымбетов

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты әлеуметтік

Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (62-шығарылым)

1-тарау. Кіріспе

1. Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы (62-шығарылым) (бұдан әрі – БТБА (62-шығарылым)) тұрмыстық қызметтер саласындағы жұмыстарды қамтиды.

2. БТБА (62-шығарылым) Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі әзірлеген.

3. Тарифтік-біліктілік сипаттамалар осы БТБА-да (62-шығарылым) көрсетілген өндірістер мен жұмыс түрлері бар ұйымдардың меншік нысанына және ұйымдық-құқықтық нысанына қарамастан, олардағы жұмысшылардың жұмыстарын тарификациялаған және біліктілік разрядтарын белгілеген кезде қолданылады.

2-тарау. Тұрмыстық қызметтер саласындағы жұмыстарға арналған разрядтар бойынша жұмысшы кәсіптерінің тарифтік-біліктілік сипаттамалары

Параграф 1. Арнайы киімді жуу мен жөндеу бойынша машинист, 2-разряд

4. Жұмыс сипаттамасы:

арнайы киім мен басқа да өндірістік мақсаттағы заттарды (орамалдар, перделер, төсемдер және өзге де заттарды) қолмен және машина көмегімен жуу, кептіру және өтектеу;

кір жуушы, крахмалдаушы және көк түске бояғыш ерітінділерді әзірлеу;

арнайы киім мен төсемдерді жуу;

кептіруді кептіру барабандарында (камераларында) немесе табиғи жағдайда жүзеге асыру;

өтектеуді пресстерде, каландрларда немесе қолмен жүзеге асыру;

арнайы киім мен төсемдерді қолмен немесе тігін машиналарында шағын жөндеу;

арнайы киімнің жеңдерін, шалбарларды және комбинезондарды қысқарту;

таңбаларды тігу;

арнайы киімдер мен басқа да өндірістік заттарды қабылдау, сұрыптау және беру;

бекітілген құжаттаманы рәсімдеу.

5. Білуі тиіс:

түрлі материалдардан тігілген арнайы киімдерді өңдеу технологиясын;

қызмет көрсетуші жабдықтарды пайдалану қағидалары мен құрылғысын;

қолданылатын кір жуушы және ағартушы құралдардың қасиеттері, түрлері мен оларды қолдану және әзірлеуді;
бекітілген құжаттаманы жүргізуді.

Параграф 2. Бас киімдерді өңдеуші, 4-разряд

6. Жұмыс сипаттамасы:

бас киімдерді өңдеу және үлгісі мен фасонын қалпына келтіру;
аппретирлеуші және арнаулы сіңірмелеу ертінділерін белгіленген рецептура бойынша дайындау;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

өндірістік партияларды өңдеу түрлері бойынша жиынтықтау;

бұйымды химиялық тазалауға және бояуға дайындау;

бұйымның түріне, талшықтың құрамы мен материалдың тығыздығына, бояғыштардың сыныбы мен қасиеттеріне, бояудың түсіне қарай бояудың тәсілі мен технологиялық режимін анықтау;

бұйымды келесі технологиялық операцияға жіберу.

7. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бас киімдердің ассортиментін;

орнатылған жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

өндірістік партияларды жиынтықтау қағидаларын;

бас киімдерді қайта өңдеудің тәсілін;

химиялық ерітінділер мен бояғыштардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға, фурнитураға және өңдеу материаладарына әсерін;

аппретирлеуші және арнаулы сіңірмелеу ертінділерін дайындау қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормаларын;

бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 3. Бояушы, 3-разряд

8. Жұмыс сипаттамасы:

мата қиындысы мен мақта-қағаз талшықтарынан жасалған бұйымдарды, қатты жүн және қатты сукно маталарды - әртүрлі тондарға, сондай-ақ табиғи жібек мен жүн талшықтарынан жасалған бұйымдарды қою түстерге бояу машиналарында және баркаларда бояу процесін жүргізу;

компоненттердің қажетті көлемі есептеу және бояу мен химиялық ерітінділерді белгіленген рецептура бойынша дайындау;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

жұмыс партияларын бояудың тәсілі, бұйым ассортименті және бояудың түсіне қарай жиынтықтау;

партияларды өлшеу;

технологияға және өңдеу жұмыстарының ұйымдастырылуына қарай өндірістік партияларды өңдеуге іріктеу;

бұйымды ластан тазарту;

тегістеу немесе бояудың түссізденуін қамтамасыз ету;

сіңірмені алу;

бұйымды жуу және боялуын бекіту;

бұйымды центрифугада сығу;

бұйымды келесі технологиялық операцияға жіберу.

9. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрі мен талшық құрамын;

орнатылған жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

бояудың тәсілдері мен технологиялық режимдерін;

жұмыс партияларын жиынтықтау қағидаларын;

химиялық ерітінділер мен бояғыштардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;

аппретирлеуші және арнаулы сіңірмелеу ертінділерін дайындау қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормаларын;

бұйымды бояудың сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 4. Бояушы, 4-разряд

10. Жұмыс сипаттамасы:

мата қиындысы мен табиғи жібек мен жүн талшықтарынан жасалған бұйымдарды ашық түстерге, синтетикалық және аралас талшықтан жасалған бұйымдарды - әртүрлі түстерге бояу машиналарында және баркаларда бояу процесін жүргізу;

бұйымдарды арнаулы сіңірмелеу препараттарымен сіңірмелеу;

компоненттердің қажетті көлемі есептеу және бояу мен химиялық ерітінділерді белгіленген рецептура бойынша дайындау;

бұйымның түріне, талшықтың құрамы мен материалдың тығыздығына, бояғыштардың сыныбы мен қасиеттеріне, бояудың түсіне қарай бояудың тәсілі мен технологиялық режимін анықтау.

11. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрі мен талшық құрамын;

бұйымды арнайы препараттармен өңдеудің және бояудың тәсілдері мен технологиялық режимдерін;

химиялық ерітінділер мен бояғыштардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;

бояйтын, химикалық және арнайы сіңіру ерітінділерін дайындау қағидаларын және рецептурасын;

қолданылатын химиялық материалдардың және бояудың шығыс нормаларын;

бұйымды бояудың сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 5. Бояушы, 5-разряд

12. Жұмыс сипаттамасы:

синтетикалық және табиғи терілерден, тері мен күдеріден жасалған бұйымдарды бояу машиналарында және баркаларда немесе қолмен бояу процесін жүргізу;

бұйымды тапсырыс берушінің үлгісі бойынша жеке бояу;

тері матадан және жүн жамылғысы бар тері бұйымдарының төзімділігін анықтау және қарап шығу;

компоненттердің қажетті көлемі есептеу және бояу мен химиялық ерітінділерді белгіленген рецептура бойынша дайындау;

бұйымның түріне, талшықтың құрамы мен материалдың тығыздығына, бояғыштардың сыныбы мен қасиеттеріне, бояудың түсіне қарай бояудың тәсілі мен технологиялық режимін анықтау;

табиғи терілерден, тері мен күдеріден жасалған бұйымдарды кептіру;

оларды таптауыш барабандарда таптау және торлы барабандарды сілкілеу.

13. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрі мен талшық құрамын;

орнатылған жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

бояудың тәсілдері мен технологиялық режимдерін, жұмыс партияларын жиынтықтау қағидаларын;

химиялық ерітінділер мен бояғыштардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормаларын;

бұйымды бояудың сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 6. Булаушы-престеуші, 3-разряд

14. Жұмыс сипаттамасы:

тоқыма бұйымдарды, тік юбкаларды, мата кесінділерін, тік перделерді, жамылғыларды, көрпелерді, пледтерді, дастархандарды, орамалдарды, драп бұйымдарды, тыстарды кілем бұйымдарды пресстерде немесе булау үстелдерінде ылғалды-жылумен өңдеу процесін жүргізу;

бұйым астарын электр үтікпен үтіктеу;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

бұйымның түріне, талшықтың құрамы мен материалдың тығыздығына, бояғыштардың сыныбы мен қасиеттеріне, бояудың түсіне қарай ылғалды-жылумен өңдеудің технологиялық режимін анықтау;

бұйымды экспедиция бөлімшесіне тапсыру.

15. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрлері мен талшық құрамын;

престердің, булау үстелдерінің, электр үтіктердің құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

ылғалды-жылумен өңдеу режимдерін;

бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 7. Булаушы-престеуші, 4-разряд

16. Жұмыс сипаттамасы:

пальтоларды, плащтарды, пиджактарды, жакеттерді, шалбарды, көйлектерді, плиссе мен гофре бұйымдарды, кеудешелерді, буфты перделерді манекендерде немесе ауа-бу камерасында, пресстерде электр үтікпен үтіктей отырып өңдеу процесін жүргізу;

тері мен күдеріден жасалған бұйымды тарау және үтіктеу машинасында тегістеп жылтырату;

жазылмайтын қатпар жасау;

арнаулы сіңірмелеу ертіндісін белгіленген рецептура бойынша жасау;

бұйымның ассортиментіне, түріне және талшық құрамына, үлгісінің күрделілігіне, жұмыстың түріне қарай технологиялық өңдеу кезектілігін белгілеу;

дайын бұйымдарды арнаулы айлабұйымдарға ілу.

17. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрлері мен талшық құрамын;

манекендердің, ауа-бу камераларының, үтік машиналарының, электр үтіктердің құрылымын;

техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

сіңірмелеу ертіндісін жасау қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;

бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 8. Бұйымдарды жиынтықтаушы, 2-разряд

18. Жұмыс сипаттамасы:

бұйым партияларын химиялық тазалаудан және бояудан кейін өңдеу үшін жиынтықтау;

дайын тапсырыстарды қабылдау пункттері бойынша жиынтықтау;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

көрінген дақтары бойынша оларды кетіру үшін бұйымдарды іріктеу;

технологияға және өңдеу жұмыстарының ұйымдастырылуына қарай өндірістік партияларды өңдеуге іріктеу;

дайын тапсырыстарды сұрыптау және кронштейндерге ілу немесе қабылдау пункттерінің нөмірлері бойынша стеллаждарға жинау;

бұйымдарды қабылдау пункттеріне жіберуге дайындау;

қажетті ілеспе құжатты ресімдеу;

бұйымды келесі технологиялық операцияға немесе қабылдау пункттеріне тасымалдауға жіберу;

тапсырыстардың қозғалу журналын жүргізу.

19. Білуге тиіс:

бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдық құндылықтарды қабылдау, тапсыру, сақтау және тасымалдау қағидаларын;

тапсырыстардың цехтар мен учаскелер бойынша өту тәртібін;

өндірістік партияларды жиынтықтау қағидаларын;

ілеспе құжатты ресімдеу тәртібін;

өңдеу жабдығының өнімділігін.

Параграф 9. Бұйымдарды жиынтықтаушы, 3-разряд

20. Жұмыс сипаттамасы:

бұйым партияларын химиялық тазалаудан және бояу алдында жиынтықтау;

қабылдау пунктінен келіп түсетін бұйымдарды қабылдау;

тарадағы бұйымдардың атауы мен санын ілеспе құжатқа сәйкес тексеру;

тапсырыстың дұрыс ресімделуін тексеру, қажет жағдайларда бұйымды міндетті түрде құжатты ресімдей отырып қайтару;

бұйымдарды тапсырыстарды орындау мерзімдері, көрсетілетін қызмет түрлері мен өңдеу тәсілдері бойынша сұрыптау;

бұйымдарды құрғақ ластанудан механикалық щеткада немесе қолмен тазарту;

өндірістік партияларды өлшеу;

қажетті құжаттаманы ресімдеу;

комплектелген партияны келесі технологиялық операцияға жіберу.

21. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

орнатылған жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

өндірістік партияларды жиынтықтау қағидаларын;

көрсетілетін қызмет түрлерін;

фурнитура мен өңдеу материалдарына, бұйымға ерітінділер мен химиялық материалдардың әсерін;

бұйымды қабылдау және ілеспе құжаттаманы жүргізу қағидаларын.

Параграф 10. Бұйымдарды кептіруші, 3-разряд

22. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымдарды, тоқымаларды, мата кесінділерін кулисті кептіргіштерде, камераларда немесе барабандарда кептіру процесін жүргізу;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

бұйымды сілкілеу және барабанға салу немесе кулисті кептіргіштер мен камералардың кронштейндеріне технологиялық нұсқамаға сәйкес ілу;

материалдың ассортиментіне, талшық құрамына және түріне қарай технологиялық кептіру режимі мен тәсілін анықтау;

кептіргеннен кейін бұйымды түсіріп алу;

келесі технологиялық операцияға жіберу.

23. Білуге тиіс:

кептіруге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрлері мен талшық құрамын;

кептіру қондырғысының құрылымын, пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

кептірудің технологиялық режимін;

бұйымды ілу, салу және түсіріп алу қағидаларын;

кептіру сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 11. Бұйымдардың өңделу сапасын бақылаушы, 3-разряд

24. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымдардың түрлі технологиялық процесс сатыларында өңдеудің сапасын бақылау;

ақауы көрсетілмеген бұйымдарды немесе жиынтықтамаған тапсырыстарды қабылдау пункттеріне қайтару;

технологиялық өңдеу түрлерін анықтаудың дұрыстығын, дайындық операцияларының жүргізілуін және өндірістік партияларды жиынтықтау қағидаларының сақталуын тексеру;

бұйымдарды қарау және қолданыстағы технологиялық нұсқаулықтар, кәсіпорын стандарттары, мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкес өңдеу сапасын, анықтау, өңдеу;

ақауы бар бұйымдарды іріктеу және ақау себебін анықтау;

ақауға шығарылған бұйымдарға тиісті құжаттаманы ақаудың түрі мен сипатын көрсете отырып ресімдеу;

бүлінген бұйымдарды акті жасауға жіберу;

тексерілген және ақауға шығарылған бұйымдардың есебін жүргізу.

25. Білуге тиіс:

бұйымдардың түрлі технологиялық процестің барлық сатыларында өңдеудің сапасына қойылатын техникалық талаптарды;

өңдеудің сапасын техникалық бақылау әдістерін;

өңдеуге қабылданатын тапсырыстарды ресімдеу;

дұрыс қабылданбаған немесе ресімделмеген тапсырыстарды қабылдау пункттеріне қайтару тәртібін;

ерітінділер мен химиялық материалдардың, бояғыштардың, фурнитура мен өңдеу материалдарының бұйымға сәйкестігін;

бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдың түрі мен талшық құрамын;

өндірістік партияларды жиынтықтау қағидаларын;

қолданыстағы технологиялық нұсқаулықтар, кәсіпорын стандарттарын, мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттарды;

бұйымды тасымалдау мен сақтаудың қағидаларын;

өндірістің ақау түрлерін, оларды жою және болдырмау әдістерін;

көрсетілетін қызметтің сапасы мен түзеуге келмейтін ақау жөніндегі құжаттаманы ресімдеу тәртібін.

Параграф 12. Виньетка мен альбом тақталарын ресімдеуші, 3-разряд

26. Жұмыс сипаттамасы:

виньетка тақталарын ресімдеуші;

тақта планшеттерін дайындау;

фото суреттерді іріктеу, трафарет бойынша кесу;

фото суреттерді, жазуларды орналастыру және тақта алаңы бойынша ресімдеу;

тақтаны монтаждау;

монтаж элементтерін жабыстыру;

қарапайым қаріптік және графикалық жұмыстарды жүргізу.

27. Білуге тиіс:

қарындашпен сурет салу тәсілдері;

қолданылатын акварель және гуашь бояуларының, туштардың, желімдердің қасиеті;
қағаз бен картонды желімдеу технологиясы;

жұмыста қолданылатын құралдардың түрлері;

портрет суреттерді кадирлеу;

композиция негіздері.

Параграф 13. Виньетка мен альбом тақталарын рәсімдеуші, 4-разряд

28. Жұмыс сипаттамасы:

альбомдарға арналған тақтаны рәсімдеу;

альбом тақталарына арналған планшеттер дайындау;

альбомдарды рәсімдеу үшін материалдарды іріктеу және таратып бөлу;

фотомонтаждарды жасау;

монтаж элементтерін жабыстыру;

күрделі қаріптік және графикалық жұмыстарды жүргізу.

29. Білуге тиіс:

акварель бояулармен сурет салу тәсілдері;

тақтаны рәсімдеу кезінде қолданылатын материалдардың қасиеті мен мақсаты;

қолданылатын бояулардың рецептурасы мен физикалық-химиялық қасиеті;

көркемдік суреттерді алу тәсілдері, кеңістік, желілік перспектива, өң, жарық, көлем мен пішін.

Параграф 14. Дақты кетіруші, 2-разряд

30. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымды органикалық ертіндімен өңдеу алдында арнаулы ертіндімен қолмен тазалау;

арнаулы сіңірмелеу ертіндісін белгіленген рецептура бойынша жасау;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

анағұрлым лас жерлерін анықтау үшін бұйымды қарау;

бұйымды келесі технологиялық операцияға жіберу.

31. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортиментін;

тазалауға арналған заттардың түрлері мен қасиеттерін және олардың бұйымға әсерін;

тазалауға арналған заттарды жасаудың рецептурасын, оларды пайдалану және сақтау қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын.

Параграф 15. Дақты кетіруші, 3-разряд

32. Жұмыс сипаттамасы:

жүннен, жартылай жүннен, мақта-мата талшығынан жасалған қоңырқай бұйымдардағы дақтарды дақ кетіру станогымен немесе қолмен кетіру;
лас жерлерді киім тазалайтын машинамен тазалау;
бұйымды сулы жуу ерітіндісімен жуу машиналарында немесе қолмен өңдеу;
бұйымды центрифугаларда сығу;
кажетті дақ кетіруші заттарды іріктеу;
химиялық қоспалар мен жуушы заттарды белгіленген рецептура бойынша жасау;
материалдың ассортиментіне, талшық құрамына және түріне, ластану деңгейіне қарай технологиялық өңдеу режимі мен тәсілін анықтау;
өңдеу тәсілі бойынша жұмыс партияларын жиынтықтау.

33. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын, материалдардың түрлері мен талшық құрамын;
орнатылған жабдықтың құрылымын, пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;
бұйымды өңдеудің технологиялық кезектілігі мен режимін;
дақ сипаттарын және жұмыс партияларын жиынтықтау қағидаларын;
дақ кетіруші заттарды іріктеу, химиялық қоспалар мен жуушы заттардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;
химиялық ерітінділерді жасаудың рецептурасы мен қағидаларын;
қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;
бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 16. Дақты кетіруші, 4-разряд

34. Жұмыс сипаттамасы:

жүннен, жартылай жүннен, мақта-мата талшығынан жасалған ашық түсті, табиғи жібектен, синтетикалық және аралас талшықтардан жасалған әр түсті бұйымдардағы, жасанды күдері мен жасанды күдері араластырылған құрама бұйымдардағы дақтарды дақ кетіру станогымен немесе қолмен кетіру;
лас жерлерді киім тазалайтын машинамен тазалау;
бұйымды сулы жуу ерітіндісімен жуу машиналарында немесе қолмен өңдеу;
бұйымды центрифугаларда сығу;
химиялық қоспалар мен жуушы заттарды белгіленген рецептура бойынша жасау;
материалдың ассортиментіне, талшық құрамына және түріне, ластану деңгейіне қарай технологиялық өңдеу режимі мен тәсілін анықтау.

35. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын, материалдардың түрлері мен талшық құрамын;
бұйымды өңдеудің технологиялық кезектілігі мен режимін;
дақ кетіруші заттарды іріктеу, химиялық қоспалар мен жуушы заттардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;
химиялық ерітінділерді жасаудың рецептурасы мен қағидаларын;
қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;
бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 17. Дақты кетіруші, 5-разряд

36. Жұмыс сипаттамасы:

матадан жасалған, поролонмен, кеуекті резинамен, терімен, жүнмен, және пленкалы жабынды матамен қосарланған бұйымдардан, жасанды терімен құрамаланған жасанды теріден, үлбірден жасалған бұйымдарды, табиғи теріден, күдеріден, үлбірден және табиғи терімен, күдерімен, үлбірімен құрамаланған бұйымдардан, металдандырылған люрекс жіпті бұйымдарды, синтетикадан және аралас талшықтан жасалған, желімді және латексті негізде поролонмен қосарланған кілем бұйымдардан дақтарды дақ кетіру станогымен немесе қолмен кетіру;

бұйымды сулы жуу ерітіндісімен жуу машиналарында немесе қолмен өңдеу;

бұйымды центрифугаларда сығу;

бұйымдарды арнаулы препараттармен сіңіргелеу;

кілем бұйымдарды, жұмсақ жиһазды және көлік құралдары салондарын барып қызмет көрсету кезінде универсалды тасымалданатын қондырғымен тазалау;

химиялық қоспалар мен жуушы және сіңіргелеу заттарды белгіленген рецептура бойынша жасау;

материалдың ассортиментіне, талшық құрамына және түріне, ластану деңгейіне қарай технологиялық өңдеу режимі мен тәсілін анықтау;

наряд-тапсырысты, қажетті материалдарды алу, прейскурантқа сәйкес өңдеу ақысын алу;

құжаттаманы ресімдеу және ақшаны белгіленген тәртіппен тапсыру.

37. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын, материалдардың түрлері мен талшық құрамын;

орнатылған жабдықтың құрылымын, пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

бұйымды өңдеудің технологиялық кезектілігі мен режимін;

дақ сипаттарын және жұмыс партияларын жиынтықтау қағидаларын;

химиялық қоспалар мен жуушы заттардың түрлері мен қасиеттерін, олардың бұйымға әсерін;

химиялық ерітінділерді жасаудың рецептурасы мен қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;
құжатты рәсімдеу қағидаларын;
бұйымды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 18. Жалға беру пунктiнiң қабылдаушысы, 1-разряд

38. Жұмыс сипаттамасы:

жалға беру ательесiнде, салондарда, пункттерде азаматтардың уақытша пайдалануына (жалға) шаруашылық және мәдени-тұрмыстық заттарын, спорттық керек-жарақтар мен өзге де жабдықтарды бередi;

түбiртектi немесе келiсiм шартты рәсiмдеу;

азаматтарды жалға берiлген заттарды пайдалану қағидаларымен, баға преysкуранттарымен, жалға беру қағидаларымен таныстыру;

азаматтардан жалға берiлген заттарды қайтаруды қабылдау, жалға берiлгенi үшiн ақша алу;

жалға берiлген заттардың және өзге де құжаттардың қозғалыс журналын жүргiзу;

кассалық тiзiмдемесiн рәсiмдеу, белгiленген тәртiппен маусымдық сипатта жалға берiлген заттардың ақшалай түсiмiн тапсыру.

39. Бiлуi тиic:

жалға беру қағидаларын;

баға преysкуранттарын;

есеп беру мен есептеменiң белгiленген тәртiбiн жүргiзу.

Параграф 19. Жалға беру пунктiнiң қабылдаушысы, 2-разряд

40. Жұмыс сипаттамасы:

азаматтардың уақытша пайдалануына (жалға) шаруашылық және мәдени-тұрмыстық заттарын, спорттық керек - жарақтар мен өзге де жабдықтарды беру және олардың жинақтылығын және дұрыстылығын тексеру;

жалға беру құралдарына ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргiзу;

жалға берiлетiн ақау заттарды жөндеуге беру, тозығы жеткен керек-жарақтарды есептен шығуға актiлер рәсiмдеу;

керек-жарақтар және құралдармен жалға беру қорын толтыруға арналған өтiнiштердi құрастыру;

азаматтардан жалға берiлген заттарды алған жинақтылығын және дұрыстылығын тексеру;

азаматтардың кiнәсiнен пайдалануға жарамсыз заттарға актiлер рәсiмдеу.

41. Бiлуi тиic:

жалға беру қағидаларын;

жалға беру қорында бар құрылғысын, керек-жарақтар мен құралдарды пайдалану қағидаларын;

жалға беру қорының мазмұны мен пайдалану қағидаларын;

пайдалануға жарамсыз болған, жалға беру заттарына актілер ресімдеу қағидаларын.

Параграф 20. Жуу ертінділерін дайындаушы, 3-разряд

42. Жұмыс сипаттамасы:

жуу және өңдеу ертінділерін дайындаудың технологиялық процесін жүргізу;

шикізатты ертуге дайындау, қоспалау және дозалау;

шикізат шығысын есептеу;

ерітінділерді дайындау технологиялық режимін және олардың сапасын бақылауды;

жуу машиналарына дайын ерітінділерді құюға беруді.

43. Білуге тиіс:

жуу және өңдеу ертінділерін дайындаудың технологиялық қағидаларын;

жуу және өңдеу ертінділерін дайындаудың;

ертінді дайындауға кететін материал дозалаудың тәсілдері мен рецептін;

дайындалған жуу және өңдеу ерітінділерінің физикалық-химиялық қасиеттерін.

Параграф 21. Жуу машинасының операторы, 2-разряд

44. Жұмыс сипаттамасы:

мақта мата және зығыр бұйымдарды қолмен және машиналарда біліктілігі анағұрлым жоғары оператордың басшылығымен жуу;

түрлі жолақ тігісті бұйымдарды жуу;

бұйымның жол талонының болуын тексеру;

бір және екі мәрте жуу кезіндегі температураны және жуу ертіндісінің су модулін анықтау;

ақ бұйымдарды сабынды-содалы суда қайнату;

кірді шаю;

крахмалдаушы және көгертуші ерітінділерді дайындау;

кірді крахмалдау және көгерту;

орам жазу машинасында вишерлі матаны жазу;

өндірісте қолданылатын өзге текстилдік материалдарды реттеу;

оларды жуу машинасына салу;

жуу машинасында шаю және машинадан түсіріп алу.

45. Білуге тиіс:

ластануы түрді деңгейдегі мақта мата және зығыр бұйымдары мен вишерлі матаны қолмен және машиналарда жуу технологиясын;

жуу заттарының қасиеттерін және қолдану тәсілдерін;

жуу заттарының шығыс нормаларын;
түрлі жуу және өңдеу заттарын дайындаудың рецептурасы мен тәсілдерін;
әртүрлі кірлерді жуу мен сығу тәсілдерін;
ақ бұйымды ағарту және түсті бұйымдарды қышқылдау тәсілдерін;
кірді түрлері мен ластану деңгейіне қарай машинаға салу нормаларын;
қолданылатын жабдықтың негізгі тораптарын және оларды реттеуді.

Параграф 22. Жуу машинасының операторы, 3-разряд

46. Жұмыс сипаттамасы:

мақта мата және зығыр бұйымдарды автоматтандырылмаған машиналарда жуу;
кірді жуу машинасына салу;
жуу ерітіндісі мен көкшені машинаға құю;
жуылған кірді машинадан түсіріп алу;

жүн, жібек және синтетикалық матадан жасалған кірлер мен бұйымдарды қолмен жуу;

бұл бұйымдарды жууға арналған жуу заттарын дайындау, түсті бұйымдарды қышқылдау;

жуылған бұйымның тазалығын анықтау.

47. Білуге тиіс:

қызмет көрсететін жуу машиналарының құрылымы мен пайдалану қағидаларын;
кірдің түрлі ластану деңгейі кезінде машинаны толтыру нормасын;
құбырдағы вентильдердің жұмысын;

жүн, жібек және синтетикалық матадан жасалған кірлер мен бұйымдарды қолмен жуудың тәсілдері мен ерекшеліктерін;

қолданылатын жуу заттары мен бұл бұйымдарды жууға арналған көмекші жуу заттарын.

Параграф 23. Жуу машинасының операторы, 4-разряд

48. Жұмыс сипаттамасы:

мақта мата және зығыр бұйымдарды автоматтандырылған машиналарда жуу;
кірді жуу машинасына салу;

машинаның дұрыс жұмыс істеуін, орындаушы механизмдердің кезектілікпен жұмыс істеуін, жуу машиналары мен құбырлардағы бақылау-өлшеу аспаптарын бақылау;

ағартушы және крахмалдаушы ерітінділерді беру;
жуылған кірдің тазалығын анықтау;
жуылған кірді машинадан алу;
жабдықты тазалау;

жуу машиналарының разряды төмен операторларына басшылық ету.

49. Білуге тиіс:

қызмет көрсететін жуу машиналарының құрылымы мен пайдалану қағидаларын;

қызмет көрсететін жуу машиналарында кірлер мен бұйымдарды жуудың технологиялық процесін жүргізу қағидаларын;

кірді ластану деңгейіне қарай салу қағидаларын;

жуу және өңдеу заттарының атауы мен қасиеттерін;

ағарту ерітіндісінің дозасын;

өңделетін бұйымдардың ассортиментін;

өңделетін мата түрлерін;

жабдықты тазалаудың қағидалары мен режимін.

Параграф 24. Жуу машинасының операторы, 5-разряд

50. Жұмыс сипаттамасы:

мақта мата және зығыр бұйымдарды жуудың технологиялық процесін бағдарламамен басқарылатын автоматтандырылған жуу-сығу машиналарында жүргізу; өңдеу режимін белгілеу, бағдарлама карталарын таңдау және оны программаторға салу;

машиналарды түрлі кір жуу технологиялық режимдеріне реттеу және баптау;

машинаның жарамдылығын, жекелеген тораптары мен бақылау-өлшеу аппаратурасын тексеру;

кірдің ластану деңгейіне, матаның түріне және мата бояуының беріктігіне қарай жуудың технологиялық режимін белгілеу;

жуу, ағарту және крахмалдау ерітінділерінің консистенциясын тексеру.

51. Білуге тиіс:

қызмет көрсететін жуу машиналарының құрылымы мен пайдалану қағидаларын;

матаның барлық түрлерінен жасалған кірді жуудың технологиялық процесін жүргізу қағидаларын;

кірдің ластану деңгейін анықтау қағидаларын;

жуу, ағарту және крахмалдау ерітінділерінің шығыс нормасы мен дозалауды;

машиналарды түрлі кір жуу технологиялық режимдеріне реттеу және баптау қағидаларын.

Параграф 25. Киімдерді жиынтықтаушы, 2-разряд

52. Жұмыс сипаттамасы:

ұйымдар мен жеке тапсырыс берушілердің таза киімдерін үтіктеуге дейін және одан кейін жиынтықтау және іріктеу;

тізілімде түбіртектердің болуы және санын тексеру;

түбіртектерді іріктеу үстеліне белгіленген тәртіппен және кезектілікпен қою;
әр киімнің белгісін табу және осы затты тиісті түбіртекке қою;
өндірістік партияны іріктегеннен кейін шоты мен ассортименті бойынша әр киімнің болуын түбіртек бойынша тексеру;
түбіртектерді киім байламдарына салу.

53. Білуге тиіс:

киімнің өндірістік партиясының ілеспе құжаттарын;
тапсырыс берушілерге белгі берудің тәртібін;
жекелеген киім түрлерінде белгі қойылатын жерді;
мата ассортименті мен түрі бойынша киімнің атауын;
таза киімді белгісі мен түбіртегі бойынша іріктеу және бүктеу қағидаларын;
өңделген киімнің сапасын анықтауды.

Параграф 26. Киімдерді жиынтықтаушы, 3-разряд

54. Жұмыс сипаттамасы:

жабдықтың ауысымдық өткізу қабілетіне сәйкес киімдерді өндірістік партияларға және жуу машиналарының сыйымдылығына орай шағын партияларға жиынтықтау;

киімді матадағы бояғыштың беріктігін анықтай отырып бір тектес технологиялық белгілері, өңдеу тәсілдері мен түрлері, матаның түсі мен түрі, ластану сипаты мен деңгейі бойынша сұрыптау;

киімді сұрыптау, әрқайсысының салмағын, саны мен орынын көрсете отырып әр партияға арналған жол талонын толтыру;

жууға дайындалған өндірістік партияларды сақтауға арналған орынға қою;

киімнің жиынтық саны есептелген партиялық парақты жасау және тапсырыс-тізілімде көрсетілген киім данасының санымен салыстырып тексеру;

киімдерді жеке партияларға іріктеу.

55. Білуге тиіс:

ассортименті мен матаның түрі бойынша киімнің атауын;

кір және таза киімдерді белгілері мен түбіртектері бойынша іріктеу қағидаларын;

өңделген киімнің сапасын анықтауды;

өндірістік және шағын партияларға жиынтықтаудың қағидалары мен принциптерін;

киімнің өндірісте қозғалу есебі жөніндегі өндірістік-технологиялық құжаттаманы;

технологиялық жабдықты пайдалану кестесін;

таразының құрылымы мен пайдалану қағидаларын.

Параграф 27. Киімді және іш киімді өңдеудің сапасын бақылаушы, 3-разряд

56. Жұмыс сипаттамасы:

киімді өңдеу технологиясын процесс барысында бақылау;

киімнің жеке тапсырыс берушілер мен ұйымдардан қабылдануын ресімдеуді;
киімдердің өндірістік партияларының дұрыс жасалуын;

киімдерді өңдеу режимдерін (модульдің кіріспесін, температура режимін),
жекелеген операциялардың ұзақтығын;

агрегаттарға киімнің және іш киімнің салыну нормасын;

жуу және шаю заттарын құю нормасын, кірдің шайылуын, сығылуын, кептірілуі
мен үтіктелуін бақылау;

бұйымдарды өңдеудің белгіленген технологиясы мен талаптарынан анықталған
ауытқуларды жою шараларын қабылдау.

57. Білуге тиіс:

кір жуу орындарындағы киімді өңдеудің технологиялық процесі қағидаларын;

киімді өңдеудің барлық өндірістік операциялары жөнінде қолданылып жүрген
жұмысшы нұсқаулықтарды;

технологиялық жабдықты пайдалану қағидаларын;

түрлі өңдеу түрлеріне қабылданған киімді өңдеу тәсілдерін;

киімді қабылдау және өндірістік партияларды құрастыру қағидаларын;

киімді өңдеудің барлық процестері бойынша орындалатын жұмыстың сапасын
анықтау әдістерін;

ақаулық түрлерін және оның алдын алу тәсілдерін.

Параграф 28. Косметик, 3-разряд

58. Жұмыс сипаттамасы:

бетке, мойынға және бас терісіне массаж жасау;

бетті гигиеналық тазалау (вакуумдық және өзге де тазалау), нәрлі,
дезинфекциялайтын маскалар жағу;

қабыршықтану процесін жүргізу;

қолдың саусақтарын парафинмен орау;

қасты түзеу, қас пен кірпікті бояу, кірпіктерді майыстыру, бояу жаға білу.

59. Білуге тиіс:

анатомия және физиология негіздері, терінің құрылысы мен қасиеті;

жұмыстарды орындау қағидалары мен тәсілдері;

қолданылатын жабдықтар мен құралдарын құрылғысы мен қағидалары;

материалдар мен арнаулы өнімдердің түрлері, олардың мақсаты мен шығындау
нормалары;

санитария мен гигиена қағидалары;

клиенттерге қызмет көрсету қағидалары.

60. Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) медициналық білім талап
етіледі.

Бетке коррекция жасау кезінде күрделі бояу жағуларды орындау – 4-разряд.

Параграф 29. Күтуші, 3-разряд

61. Жұмыс сипаттамасы:

мектепке дейінгі балалар ұйымдарында балаларға күтім жасау;

балаларды киіндіру, шешіндіру кезінде, жуындыруда, шомылдыруда және төсекке жатқызуда тәрбиешіге көмектесу;

үй-жайды жинау;

балаларға, қарт адамдарға және сырқаттарға үйде қарау, сонымен қатар, тамақ әзірлеу, тамақтандыру, ыдысты жинау және жуу, киімдер мен іш киімді ауыстыру, дәрет ыдыстарын әперу және жинау және өзге де жұмыстар;

сырқаттар, қарттар және балалар үшін үйде қажетті режимді сақтау;

іш киім мен киімді, шаруашылық керек-жарақтарын және жуу құралдарын дұрыс пайдалануды қамтамасыз ету.

Кір іш киімді дезинфекциялауға, жууға жіберумен байланысты жұмыстарды іске асыру кезінде – 4-разряд.

62. Білуі тиіс:

бөлмелерді ұстаудың санитариялық-гигиеналық талаптарын;

балаларға, қарттарға және сырқаттарға қарау қағидаларын;

санитария және гигиена және тамақ әзірлеу рецептерін;

жуу құралдарын тағайындау және оларды қолдана білу қағидаларын.

Параграф 30. Кілем бұйымдарды тазалау аппаратшысы, 3-разряд

63. Жұмыс сипаттамасы:

кілем бұйымдарды өңдеу процесін шаңсыздандыру машиналарында жүргізу;

бұйымдарды ілеспе құжаттар бойынша қабылдап алу және жұмыс орнына жеткізу;

бұйымдарды түрлері, көлемі және талшық биіктігі бойынша сұрыптау.

64. Білуге тиіс:

шаңсыздандыру машиналарының құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

кілем бұйымдарды өңдеудің технологиялық процесін;

кілем бұйымдарды шаңсыздандыру сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 31. Кілем бұйымдарды тазалау аппаратшысы, 4-разряд

65. Жұмыс сипаттамасы:

кілем бұйымдарды өңдеу процесін кептіру және булаушы қондырғыларда жүргізу;

өңдеу сапасын бақылау;

материалдың түріне, талшық құрамына және қарай кетіру мен булаудың технологиялық режимін анықтау;

талшық пен кистілерді қолмен щеткамен тарау;
бұйымды экспедиция бөлімшесіне тапсыру.

66. Білуге тиіс:

өндеуге келіп түскен кілем бұйымдарының түрі мен талшық құрамын, ассортиментін;

орнатылған жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

кілем бұйымдарды өндеу мен кептірудің технологиялық режимін;

кілем бұйымдарды өндеудің сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 32. Кілем бұйымдарды тазалау аппаратшысы, 5-разряд

67. Жұмыс сипаттамасы:

кілем бұйымдарды өндеу процесін жуу машиналарында жүргізу;

кілем бұйымдарды арнаулы препараттармен сіңіргелеу;

жуу және арнаулы сіңіргелеу ертінділерін белгіленген рецептура бойынша дайындау;

кілем бұйымдардың түріне және ластану деңгейіне қарай өндеудің технологиялық режимін анықтау;

орнатылған жабдықты профилактикалық қарауға және техникалық қызмет көрсетуге қатысу.

68. Білуге тиіс:

жуу машиналарының құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

кілем бұйымдарды өндеудің және арнаулы ертінділермен сіңіргелеудің технологиялық режимін;

жуу және арнаулы сіңіргелеу ертінділерін дайындау қағидаларын және олардың бұйымға әсерін;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;

бұйымдарды өндеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 33. Кірді үтіктеуге дайындаушы, 1-разряд

69. Жұмыс сипаттамасы:

үтіктеуге жататын кірді қолмен сілкіу;

сілкіуге жататын кір партиясының жол талонының болуын тексеру;

әр бұйымды қатпарларын жазып мұқият сілкіу;

кірді кір үтіктеудің тік, фасонды түрлері бойынша сұрыптау;

сілкіген кірлерді жаймаға қою.

70. Білуге тиіс:

кірді булы таптауыштарда, каландрларда, престерде және қолмен үтіктеу шарттарын;

кептіру-үтіктеу машиналарында, престерде және қолмен үтіктеуге жататын бұйым ассортиментін.

Параграф 34. Кірді үтіктеуге дайындаушы, 2-разряд

71. Жұмыс сипаттамасы:

үтіктеуге жататын кірді сілкігіш машиналарда сілкіу;

сілкігіш машиналарға қызмет көрсету;

сілкігіш машинасының дұрыс жұмыс істеуін қадағалау, оның жарамдылығын тексеру;

кірдің сілкігіш машиналарға дұрыс салынуы мен одан алынуын бақылау.

72. Білуге тиіс:

кірді сілкігіш машиналарға салу техникасын;

сілкігіш машиналардың нысаны мен құрылымын;

жұмыс принципі мен басқару тәсілдерін;

сілкігіш машина қызмет көрсету және күту қағидаларын;

булы таптауыштарда, каландрларда, престерде және қолмен үтіктеу шарттарын;

кептіру-үтіктеу машиналарында, престерде және қолмен үтіктеуге жататын бұйым ассортиментін.

Параграф 35. Мамық-қауырсын бұйымдарды тазалау аппаратшысы, 4-разряд

73. Жұмыс сипаттамасы:

мамық пен қауырсынды өңдеу процесін мамық-қауырсын бұйымдарды тазалауға арналған машиналарда жүргізу;

бағдарламалық картаны іріктеу және оны бағдарламалы құрылғыға орнату;

арнаулы ертінділерін белгіленген рецептура бойынша дайындау;

бұйымды ілеспе құжат бойынша қабылдау және жұмыс орнына жеткізу;

бұйымды өлшеу;

астар жіктерін сөгу;

мамық пен қауырсындының жай-күйіне қарай өңдеудің технологиялық режимін анықтау;

мамық пен қауырсынды астарға бөліп салу;

жабдықтың жұмысы жөніндегі журналды жүргізу;

бұйымды келесі технологиялық операцияға тапсыру.

74. Білуге тиіс:

мамық-қауырсын бұйымдарды тазалауға арналған машиналардың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

өңдеудің технологиялық режимін;
бұйымды салу және түсіріп алу қағидаларын;
арнаулы ертінділерін дайындау қағидаларын;
қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;
бұйымдарды өңдеу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 36. Моншада қызмет көрсету жөніндегі жұмысшы, 1-разряд

75. Жұмыс сипаттамасы:

келушілерге қызмет көрсету:

келушілердің кіру билеттері бойынша рұқсаттама, оларға бос орындарды ұсыну, сеанстың (сеанс бойынша қызмет көрсету кезінде) аяқталуы туралы ескерту;

келушілерге моншаның керек-жарақтарын беру, тиісті қызметтерді іске асыру, іш киімдер мен көйлектерді шұғыл жууға алу, шағын жөндеу, үтіктеу және өзге ақылы қызмет көрсету;

келушілерден бағалы және өзге де заттарды сақтауға қабылдау және олардың сақталуын қамтамасыз ету, мүгедек адамдар мен қарттарға көмек көрсету;

киім ілгіш орындарының, крандардың, вентилдің, душ қондырғыларының, құбыр жолдарының, электр каминдерінің және өзге де жабдықтардың жағдайын бақылау және бұзылып тұрғандарды туралы әкімшілікке уақытында хабарлау;

жуу керек – жарақтарын тиісті тәртіпте ұстау;

сабынды, булы және шешінетін бөлмешелеріндегі тазалықты қамтамасыз ету;

бу бөлмесіне бу беруді, желдеткіш жұмысының кестесін қамтамасыз ету;

пайдаланған монша қажеттіліктерін жууға тапсыру;

еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғау, санитариялық және гигиеналық қағидаларды сақтау.

Ескерту. 75-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 12.08.2022 № 309 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

76. Білуге тиіс:

моншадағы санитарлық нормалары мен қызмет көрсету қағидаларын;

құрал-жабдықты пайдалану және құрылымын;

техника қауіпсіздігі және өртке қарсы қорғаныс қағидаларын;

көрсетілетін қызметтерге баға преysкурантын және моншаның ішкі тәртіп қағидаларын.

Параграф 37. Өзіне өзі қызмет көрсететін кір жуу орнының операторы, 4-разряд

77. Жұмыс сипаттамасы:

өзіне өзі қызмет көрсететін кір жуу орнында киімді өңдеудің технологиялық процесін жүргізу;

түрлі бұйымды жуу режимдерін анықтау және белгілеу;

жуу машиналарын іске қосу және олардың жұмысын қадағалау;

кірдің центрифуга мен кептіру барабандарына дұрыс салынуы мен олардан алынуын бақылау;

кірдің үтіктелуін бақылау;

центрифугаларды, кептіру барабандарын, каландрларды, таптауыштарды, пресстерді іске қосу және олардың жұмысын қадағалау;

клиенттерге нұсқама беру, өзіне өзі қызмет көрсететін кір жуу орындарында кірдің дұрыс өңделуін қадағалау және бақылау;

клиенттің кірлерін өлшеу, кірдің салмағына қарай кір жуу машинасын беру және өңдеу ақысын алу;

киімнің дұрыс сұрыпталуын бақылау;

жуу машиналарының жарамдылығын тексеру;

бұйымдардың кір жуу машинасына дұрыс салынуы мен одан алынуын бақылау;

жұмыс процесінде жабдықты күтіп баптау.

78. Білуге тиіс:

кір жуудың технологиялық процесін, кірдің барлық түрлерін сығу мен кептіруді, сондай-ақ үтіктеудің қағидаларын;

кір жуу машиналарының, центрифугалардың, кептіру барабандарының, каландрлардың, таптауыштар мен пресстердің типтерін;

механикалық жууға келіп түскен кірдің түрлері мен ассортиментін;

кірді түрлері мен ластану деңгейіне қарай сұрыптау қағидаларын;

әртүрлі кірлерді жуу режимдерін;

жуу және өңдеу заттарының атауы мен қасиеттерін;

түрлі кірлерді жууға материалдарының шығыс дозалау нормаларын;

кірдің центрифуга мен кептіру барабандарына дұрыс салу мен олардан алу техникасын;

түрлі кірлерді сығу ұзақтылығы;

кептіру барабандарындағы бу қысымы параметрлері кептірудің шекті температурасын;

кепкеннен кейін түсірілетін кірдің ылғалдылығын, үтіктің, каландрлардың, таптауыштар мен пресстердің жұмыс қабатының температурасын;

кір жуу машиналарының, центрифугалардың, кептіру барабандарының, үтіктердің, каландрлардың, таптауыштар мен пресстердің құрылымы мен пайдалану қағидаларын.

Параграф 38. Педикюрші, 2-разряд

79. Жұмыс сипаттамасы:

аяқ бәшпайларындағы тырнақтарды гигиеналық тазалау, қажетті түрге келтіру үшін оларды кесу;

өкше мен табандағы өскіндерді тазалау, мүйізін алу;

тырнаққа лак жағу;

лақтың құрама түрлерін жасау;

құралдарды зарарсыздандыру, жуу және тексеру.

80. Білуге тиіс:

педикюр жұмысын орындау қағидаларын;

санитария мен гигиена қағидаларын;

қолданылатын құралдардың атауы мен нысанын, оларды пайдалану жолдарын, сақтау қағидаларын;

лақтың әртүрлі түсі мен реңін жасау тәсілдерін;

тұтынушыларға қызмет көрсету қағидаларын және алғашқы медициналық көмек көрсету тәсілдерін.

Параграф 39. Ретушер, 3-разряд

81. Жұмыс сипаттамасы:

деректі және көркем суреттердің пленкасы мен фотоқағаздарындағы ақ-қара негативтер мен позитивтердің техникалық ретуштерін орындау;

ноқаттарды, сызаттарды және түсіру және зертханалық өңдеу кезінде жіберілген өзге де ақауларды туштың, баяу мен қарындаштың көмегімен бітеу.

82. Білуге тиіс:

ақ-қара негативтер мен позитивтердің техникалық ретуштерін орындау техникасы;

фотографиялық суреттерді алу негіздері;

негатив пен позитив сапасына қойылатын техникалық талаптар;

негативті және позитивті фотоматериалдардың түрлері мен қасиеті;

лактардың қасиеті және оның рецептурасы;

ақ-қара фотоматериалдардың құрылымы.

Параграф 40. Ретушер, 4-разряд

83. Жұмыс сипаттамасы:

ақ-қара негативтер мен позитивтердің көркемдік ретуштерін орындау;

адамның келбетін, реңді және киімдердің бөлшектерін салу, реңді және киімнің бөлшектерін күшейту және азайту;

көшіру кезінде өңдердің күрт градациялық ауысумен негативтерді ретуштеу;

портреттерді белгілеу;

13х18 сантиметр өлшемді баспаларды позитивті ретуштеу.

84. Білуге тиіс:

ақ-қара негативтер мен позитивтердің көркемдік ретушін орындаудың техникасы;
композицияның негізгі элементтері;
анатомия және бет пластикасы;
реңді күшейту және азайту тәсілдері, портреттерді белгілеу;
шағын форматты және орташа форматты ретуштелмеген негативтерден проекциялық тәсілмен баспалар жасау;
ақ-қара фото материалдарды химиялық-физикалық өңдеу.

Параграф 41. Ретушер, 5-разряд

85. Жұмыс сипаттамасы:

түсті негативтер мен позитивтердің көркемдік ретушін орындау;
негативтерді кармирлеу;

бөлшектерді аса мұқият жетілдіруді қажет ететін композициялық мәні бар эскиздердің жағындыларын жағу;

адамның келбеті шағын ауқымды топтың виньеткалардың негативтері мен позитивтерін ретуштеу, суреттердің жекелеген элементтерінің өңін түзету;

көшіру кезінде өндердің жұмсақ градациялық ауысумен негативтерді ретуштеу;

портреттерді жекелеген кескіндер мен бөлшектерді салып және жойып ретуштеу, киімді, бас киімді, шашты өзгерту;

кіші ретушті түпнұсқаларды орындау;

13x18 сантиметрден жоғары фотобаспаларды позитивті ретуштеу;

портретті майлы бояуы бар түрлі түсті пастельмен ретуштеу.

86. Білуге тиіс:

түс танудың негізгі элементтері;

эскиздер мен жағындыларды жағу тәсілдері;

түсті негативтер мен позитивтерді пастельмен және түсті майлы бояулармен ретуштеу тәсілдері;

түсті фото материалдардың құрылымы.

Параграф 42. Ретушер, 6-разряд

87. Жұмыс сипаттамасы:

ақ-қара және түсті негативтер мен позитивтерде келбеттің жартысы өшірілген зақымданған түпнұсқалардан жасалған портреттердің ретушін орындау;

әр түрлі өңді әр түрлі ауқымды бірнеше түпнұсқаларды пайдалана отырып, топтық портреттер жасау.

88. Білуге тиіс:

келбеттің жартысы өшірілген портреттерді ретуштеу техникасы;

фототүсірілімдердің технологиясы;

түсті фотоматериалдарды өңдеу технологиясы;

бақылау-өлшеу аппаратурасын пайдалана отырып фотографиялық суреттердің сапасын айқындау әдістері.

Параграф 43. Салт жоралар көрсету жабдықтарының машинисі, 2-разряд

89. Жұмыс сипаттамасы:

қаралы залының кезекші әкімшісінің белгісі бойынша лифтті беру және оған табытты салып түсіру;

мәйіт салынған табытты көтергіштен алып, арбаға салу, пешке апару;
өртеу процесін, кремация пешінің жұмысын және газ аспаптарын бақылау;
әр кремациядан кейін күлді қаңылтыр табаға жинап, кремация нөмірін жазу.

90. Білуге тиіс:

кремация пешінің құрылғысы;
газ жабдықтарының инструкциясы мен пайдалану қағидалары;
мәйітті өртеу тәртібі мен ұзақтығы.

Параграф 44. Сәнді шаш үлгілерін көрсетуші, 2-разряд

91. Жұмыс сипаттамасы:

конкурстар мен семинарларда сәнді шаш үлгілерін көрсету;
жаңа шаш үлгілерін жасау жөніндегі эксперименттерге қатысу;
сүретшілерге, сондай-ақ фото- кино түсірулер үшін кейіп көрсету.

92. Білуі тиіс:

шаш үлгілерін көрсетудің қағидалары мен әдістерін.

Параграф 45. Тапсырыстарды қабылдаушы, 1-разряд

93. Жұмыс сипаттамасы:

халықтан тұрмыстық қызметтерге тапсырыстар қабылдау;

қабылдаудың белгіленген қағидаларына сәйкес жууға қабылданған кірлердің сапасын, бояудың төзімділігін, кірленудің дәрежесін, өзге де белгілердің және бұйымдардың жасақталуын, санын, кейбір ақау жерлерін, тозу процесін, жұмыс көлемін, бұйымдардың атауларын анықтау;

баға көрсеткішін анықтаумен қабылданған тапсырыстардың баға прейскурантын ресімдеу;

жұмыстың орындалу мерзімін анықтау;

фабрикаларға қажетті ілеспелі құжаттарының ресімделуімен тапсырыстарды орындау үшін жолдау және бөлу, орындаған тапсырыстарды алу;

тапсырушыға көрсетілген түбіртек бойынша бұйымдарды беру;

халықтан ақша алу және оларды белгіленген тәртіпке сәйкес тапсыру.

94. Білуі тиіс:

қызметтердің преysкурантын (тарифын);

атауларын, түрлерін, тозу дәрежесін, кірленуін және өзге де қабылданатын бұйымдардың сапалы сипаттамасын;

технологиялық өңдеудің түрлерін;

тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындарында орындалған тапсырманы беру жөніндегі құжаттарды ресімдеу қағидаларын;

ақша қаржыларын тапсыру және сақтау, қабылдау тәртібін.

Параграф 46. Тапсырыстарды қабылдаушы, 2–разряд

95. Жұмыс сипаттамасы:

халықтан тұрмыстық қызметтерге тапсырыстар қабылдау;

көлік құралдарын, радио-теледидар аппаратураларын, сағаттар, аспаптар, тұрмыстық машиналар, зергерлік бұйымдарды жөндеу жұмыстарының көлемін және ақауларын, бұйым атауларын анықтау;

қолданыстағы преysкуранттарға сәйкес жөндеу жұмыстарының құнын анықтаумен қабылданған тапсырыстардың түбіртектерін ресімдеу, жұмыстардың орындалу мерзімін анықтау және сақталуын бақылау;

қабылданған тапсырыстарды ілеспелі құжаттармен ресімдеп зауыттарға, цехтарға, шеберханаларға жіберу және орындалған жұмыстардың сапалығын тексеріп алу;

тапсырыс берушіге бұйымын беру;

бұйым жөндеудің кепілдемелік картотекасын жүргізу;

тұрмыс қызметтерін орындауға арналған халықтың тапсырыстарын абонентті телефондар бойынша қабылдау және орындалуын бақылау;

тапсырыстар қабылдау және газет-журнал ақпараттарын, хабарлама, жарнама алуға мекемелермен, ұйымдармен келісімшарт жасау.

96. Білуі тиіс:

қызметтерге арналған преysкуранттарды (тарифтерді);

түрлерін, маркаларын, атауларын, бұйым, аспап жұмыстарының қағидаларын және құрылғысын;

қымбат металл сынықтарын қабылдау әдістемесін және тастардың түрлерін;

тапсырыстарды беру және қабылдау жөніндегі құжаттарды ресімдеу қағидаларын;

тапсырыстардың қозғалыс есеп кітапшасын жүргізу;

мемлекеттік стандарт және техникалық жағдайларды.

Параграф 47. Түпнұсқаларды контурлаушы, 2-разряд

97. Жұмыс сипаттамасы:

гуашь немесе акварель бояуларымен алты адамға дейінгі топтан бір адамды бөліп, түпнұсқаға контур жағу;

түпнұсқаны ластанудан тазарту;

түпнұсқаның реңіне сәйкес гуашь немесе акварель бояуларды дайындау.

98. Білуге тиіс:

1) гуашь немесе акварель бояулардың, эмульсияның және фото қағаздың қасиеті;

2) негативті және позитивті фото материалдардың түсін беру негіздері.

Параграф 48. Түпнұсқаларды контурлаушы, 3-разряд

99. Жұмыс сипаттамасы:

гуашь немесе акварель бояуларымен алты адамнан жоғары топтан бір адамды бөліп, түпнұсқаға контур жағу;

костюмді, көйлекті анықтап салу, бас киімді, шашты және тағы өзге өзгерту үшін қажетті реңк жағу.

100. Білуге тиіс:

фотографиялық сурет шығарудың принципін:

акварель және гуашь бояуларымен, тушь және қарындашпен сурет салу тәсілдері;

қолданылатын фото материалдардың мақсаты, негативті және позитивті материалдардың түсін беру.

Параграф 49. Тырнақты әдемілеуші, 2-разряд

101. Жұмыс сипаттамасы:

қол саусақтарының тырнақтарын гигиеналық тазалау, оларға қажетті пішін беру үшін егелеу;

тырнақтарға лак жағу;

лактың араласқан түсін жасау;

құралдарды дезинфекциялау.

102. Білуге тиіс:

тырнақты әдемілеу жұмыстарын орындау қағидалары;

санитария мен гигиена қағидалары;

қолданылатын құралдардың мақсаты, оларды пайдалану амалдары және оларды сақтау қағидалары;

түрлі түсті және реңкті лактар дайындау тәсілдері;

клиенттерге қызмет көрсету қағидалары және алғаш медициналық көмек көрсету тәсілдері.

Параграф 50. Униформашы, 4-разряд

Ескерту. 50-параграф алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Параграф 51. Үтіктеуші, 1-разряд

105. Жұмыс сипаттамасы:

киімді қолмен үтіктеу үшін бүріккішпен немесе қолмен ылғалдандыру;

киімді ылғалдауға арналған бүріккіштің жарамдылығын немесе киімді қолмен ылғалдауға қажет инвентардың болуын тексеру;

жұмыс орны мен киімдердің санитарлық жағдайын, киімдерді жинауға арналған стеллаждардың немесе олардың болуын тексеру;

жол талонының болуын тексеру;

заттарды стеллаждарға немесе ларға олардың жатуы үшін салу.

106. Білуге тиіс:

үтіктеудің және заттарды үтіктеуге дайындаудың қолданыстағы технологиялық қағидаларын;

заттардың цехтағы жылжуы жөніндегі өндірістік құжаттаманы;

бүріккіштердің құрылымын және пайдалану қағидаларын;

түрлі бұйымдар мен киімдердің жол берілетін шекті ылғалдылық процентін;

киімдерді бүктеудің және ораудың қағидаларын;

ақ және түсті киімнің бөгу мерзімінің ұзақтығын.

Параграф 52. Үтіктеуші, 2-разряд

107. Жұмыс сипаттамасы:

тік және фасонды, мақта-мата, крахмалданған және крахмалданбаған киімдерді әртүрлі жүйедегі электр үтікпен үтіктеу;

киімді үтіктеудің технологиялық кезектілігін анықтау;

матаның түріне сәйкес үтіктің жұмыс табанының қызу температурасын анықтау;

ылғалды киімді жазу және үстелге салу;

электр үтікті қыздыру температурасын реттеу;

ақауды анықтау және жою;

заттарды белгіленген тәртіппен бүктеу;

заттарды механикалық немесе қол таптауышпен таптау.

108. Білуге тиіс:

киім ассортиментін, матаның түрлері мен қасиеттерін;

мақта-мата киімді қолмен үтіктеудің технологиялық процесін;

үтіктеуге келіп түскен киімнің ылғалдау деңгейін;

крахмалданған және крахмалданбаған киімдерді үтіктеу үшін үтіктің жұмыс табанының қызу температурасын анықтау жолдарын;
үтіктегеннен кейін киімді дұрыс бүктеу қағидаларын;
әртүрлі жүйедегі электр үтіктердің құрылымы мен пайдалану қағидаларын;
үтіктеу үстелдерінің типтерін, олардың мөлшері мен оларға қойылатын талаптарды;
киімді қосымша ылғалдауға арналған бүріккіштің құрылымын;
ақаудың түрлерін және олардың алдын алу жолдарын;
жекелеген өндірістік партия киімдерін үтіктеудің кезектілігін (бірізділігін).

Параграф 53. Үтіктеуші, 3-разряд

109. Жұмыс сипаттамасы:

тік крахмалданған және крахмалданбаған киімдерді каландрларда, бу, электр және вакуумды таптауыштарда, фасонды крахмалданған және крахмалданбаған киімдерді престерде үтіктеу;

машиналардың жұмыс бетін тегіс пайдалану үшін киімнің тиісті ассортиментін іріктеу;

киімді таптауыштың қыспа валиктеріне немесе каландрдың кірме транспортеріне қыртысын жаза отырып беру, тақта жастықшасындағы киімді жазып салу, үстіңгі тақтаның қысу күшін реттеу;

ерлердің көйлектерін механикалық бүктегішпен бүктеу;

жүннен, жібектен және синтетикалық маталардан жасалған киімдер мен бұйымдарды, тоқыма бұйымдарды, қатты және айрықша қатты крахмалданған ерлердің көйлектерін мен өзге де заттарды электр үтікпен үтіктеу;

жүн, жібек және синтетикалық маталардан жасалған киімдер мен бұйымдарды, тоқыма бұйымдарды, қатты және айрықша қатты крахмалданған ерлердің көйлектерін үтіктеудің технологиялық кезектілігін анықтау;

матаның түріне сәйкес үтіктің жұмыс табанының қызу температурасын анықтау;

ылғалды киімді жазу және үстелге салу;

жүннен жасалған заттарды булау;

электр үтікті қыздыру температурасын реттеу;

радиоактивті заттармен ластанған мақта-мата және лавсанды арнайы киімдерді радиоактивті заттармен ластанудың сипатына, түріне және дәрежесіне қарай технологиялық кезектілігін сақтай отырып үтіктеу;

әр затты қарап тексеру;

арнайы киімді пульвелизатордың көмегімен қосымша ылғалдау.

110. Білуге тиіс:

каландрларда, бу, электр және вакуумды таптауыштарда үтіктеуге жататын киімнің ассортиментін, сондай-ақ қолмен үтіктеуге жататын жүннен, жібектен және синтетикалық маталардан жасалған киімдер мен бұйымдардың ассортиментін;

мата түрлерін және олардың үтіктеу кезіндегі қасиеттерін;
технологиялық процесс қағидаларын;
жүн бұйымдарды буландыру тәсілдерін;
үтіктелген киімді берудің және бүктеудің қағидаларын;

каландрлардың, бу, электр және вакуумды таптауыштардың нысанын және құрылымын, олардың негізгі бөліктерінің өзара әрекетін;

үтіктеу машиналарының буын қалыпты қысымдау параметрлерін, каландрлардың, бу, электр үтіктердің және вакуумды таптауыштардың, пресс тақталарының жұмыс бетін қыздыру температурасын;

киімнің түріне қарай машиналардың өткізу қабілетін;

машиналарды өндірістік-техникалық пайдалану және оларды күтіп баптау қағидаларын;

киімнің өндірістік партиясының ілеспе құжаттарын;

ақау түрлерін және олардың алдын алу әрі жою тәсілдерін;

мақта-матаның қасиеттерін;

радиоактивті заттармен ластанған арнайы киімді үтіктеу технологиясын;

радиоактивті заттармен жұмыс істеудің санитарлық қағидаларын.

Параграф 54. Үтіктеуші, 4-разряд

111. Жұмыс сипаттамасы:

киімдерді автоматтандырылған вакуум-таптауыштарда үтіктеу, будың қысымы мен температурасына қарай вакуум-таптауыштардың жылдамдығы мен үтіктеуші бетінің температурасын реттей отырып үтіктеу;

фотоэлемент жұмысын қадағалау;

фотоэлемент көзін тазалау;

ерлердің көйлектерін манекенді престерде үтіктеу;

манекенді пресс тақталарының қызу температурасын анықтау;

бұйымдарды пресс жастықшасына салу және көйлектің жағасы мен жеңдерін үтіктеу;

көйлек корпусын манекенге кигізу және оны үтіктеу кабинетіне салу;

манекенді пресстің автоматика жүйесі клапандарының жұмысын реттеу.

112. Білуге тиіс:

қызмет көрсететін вакуум-таптауыштар мен манекенді престердің нысаны мен құрылымын;

автоматтандырылған вакуум-таптауыштар мен манекенді престерде киімді үтіктеудің технологиялық процесін жүргізу қағидаларын;

престердің қалыпты қысымы параметрлерін;

таптауыштар мен пресс тақталарының үтіктеуші беті қыздыру температурасын;

киімді манекенді престерге берудің қағидаларын және үтіктелген киімді бүктеудің тәртібін;

престерді өндірістік-техникалық пайдалану және оларды күтіп баптау қағидаларын; ақау түрлерін және олардың алдын алу әрі жою тәсілдерін.

Параграф 55. Фильм тексеруші, 3-разряд

Ескерту. 55-параграф алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Параграф 56. Фильм тексеруші, 4-разряд

Ескерту. 56-параграф алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Параграф 57. Фильм тексеруші, 5-разряд

Ескерту. 57-параграф алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Параграф 58. Фотоавтоматтардың операторы, 4-разряд

119. Жұмыс сипаттамасы:

фотоавтоматтарда ақ-қара түсті суреттерді түсіру;
қызмет көрсетілетін фотоавтоматтарды жұмысқа дайындау;
жарық орнату, ерітінді дайындау;
сыналатын суреттер дайындау;
өңдеу режимдерін реттеу;
фотоавтоматтардың механизмдері мен оптикасын алдын ала тексеру.

120. Білуге тиіс:

өңдейтін ерітінділердің рецептурасы және оларды сынау қағидалары;
реверсивті фотоқағаздарды өңдеу технологиясы;
жарықты орнату қағидалары мен тәсілдері;
қойылымды айқындау;
алдын ала тексеру және өңдеу режимдерін реттеу қағидалары.

Параграф 59. Фотоавтоматтардың операторы, 5-разряд

121. Жұмыс сипаттамасы:

фотоавтоматтарда түрлі түсті суреттерді түсіру;

қызмет көрсетілетін фотоавтоматтарды жұмысқа дайындау;
жарық орнату;
өңдеу режимдерін реттеу;
сыналатын суреттер дайындау;
ерітінді дайындау;
фотоавтоматтардың механизмдерін тексеру.

122. Білуге тиіс:

өңдейтін ерітінділердің рецептурасын және оларды сынау мен реттеу режимдерін;
қолданылатын түрлі түсті фотоматериалдардың өңдеу технологиясын;
жарықты орнату қағидалары мен тәсілдерін;
қойылымды айқындау;
фотоавтоматтар тетігін реттеу және профилактикалық күтіп ұстау қағидаларын.

Параграф 60. Фотобаспаларды жиектеуші, 2-разряд

123. Жұмыс сипаттамасы:

фотобаспаларды шыны астына қойып жиектеу;

қағазда, матада, позитивті пленкада орындалған фотобаспаларды шынының астында жиектеу, түзету, периметрі бойынша кесу үшін дайындау, тік бұрыштарды тексеру;

шыныны бланк және планшет, картон, қағаз, дермантин өлшемі бойынша кесу;

шыныны сүрту;

планшетті, бланкіні жабыстыру;

фотобаспаны планшетке, бланкіге бекіту;

желім дайындау.

124. Білуге тиіс:

фотобаспаларды шыны астына қойып жиектеу техникасы;

әр түрлі материалдарды желімдеу үшін қолданылатын шикізаттың, материалдар мен желімнің қасиеті;

жұмыста қолданылатын инструменттің түрлері;

баспаны кесу және желімдеу кезінде кадрды салу қағидалары.

Параграф 61. Фотобаспаларды жиектеуші, 3-разряд

125. Жұмыс сипаттамасы:

портреттерді пленка бойынша монтаждау;

фотобаспаларды маскамен біріктіру және шаблон бойынша кесу;

бұрыштарын шабу, қалыптау және қырларын жиектеу;

салмаларды орнату, түзетілген блокты желімдеу;

кептіру, сыртқы бетін жылтырату.

126. Білуге тиіс:

портреттерді пленка бойынша монтаждау техникасы;
портреттерді монтаждау үшін қолданылатын құралдар.

Параграф 62. Фотограф, 3-разряд

127. Жұмыс сипаттамасы:

павильонда құжаттарға фото түсіру;
штрихты жазық түпнұсқалардан репродукциялау;
әр түрлі жүйелердің кассеталары мен фотоаппараттарын негативті материалдармен зарядтау;

ақ-қара негативті фото материалдарды айқындау, белгілеу, жуу және кептіру;
айқындайтын және белгілейтін ерітінділер жасау;
құжаттарға арналған суреттерді ретушьтеу және фотоға басу;
тапсырыстар бойынша негативтерді бөлшектеу.

128. Білуге тиіс:

құжаттарға фотоға түсіру және жарық берудің негізгі схемалары;
ақ-қара негативті фото материалдарды өңдеу үшін қолданылатын айқындайтын және белгілейтін ерітінділердің рецептурасы;
түсіру кезінде қолданылатын жабдықтар;
ақ-қара фото материалдардың құрылымы.

Параграф 63. Фотограф, 4-разряд

129. Жұмыс сипаттамасы:

бір портретті, үлкен емес топты, балаларды павильонда және тұрақты түсіру алаңында ақ-қара фото материалдарға фотоға түсіру;

көшпелі жағдайларда жылжымайтын объектілерді технологиялық түсіру;
жазық және көлемді түпнұсқаларды ақ-қара бейнеде суретке түсіру;
стационарлық жағдайларда макро түсіру;
негативті ретушь және фотоға басу;
аппаратура мен оптиканы тексеру.

130. Білуге тиіс:

портреттерді түсіру техникасы;
композиция негіздері;
жарық беруді ұйымдастыру қағидалары;
қолданылатын фото камералардың сипаттамасы, олардың оптикасы, арнайы репродуктивті тіреуіштер, ұзартқыш сақиналар және саптамалы линзалар;
қолданылатын жарық сезгіш фото материалдардың сипаттамасы;
беттің автономиясын;

павильонның негізгі өлшемі, оның алаңын тиімді пайдалану;

ақ-қара негативті және позитивті фото материалдарды өңдеудің технологиясы, негативті ретуштің техникасы;

ақ-қара фото материалдардың сипаттамасын айқындау үшін бақылау-өлшеу аппаратурасымен жұмыс істеу;

ақ-қара фото материалдарды механикалық және автоматтандырылған түрде өңдеуге арналған жабдықтар;

түсті фото материалдардың құрылымы.

Параграф 64. Фотограф, 5-разряд

131. Жұмыс сипаттамасы:

павильонда және өзге жерде бір және топтық портреттерді түсті фото материалдарда көркемдік фотоға түсіру;

сәулеттерді, интерьерлерді, жылжымалы объектілерді, өндірістік процестерді фотоға түсіру;

микротүсірім;

түрлі түсті бейнеде стационарлық және көшпелі жағдайларда көп түсті жазық және көлемді түпнұсқаларды фотоға түсіру;

фототүсірімдер мен негативтерді өңдеу.

132. Білуге тиіс:

көркемдік фото суреттердің техникасы;

көркемдік фотографиялардың түрлері;

қолданылатын жарық фильтрлерінің спектрлі сипаттамасы;

бейненің суретін жұмсарту үшін әр түрлі саптамалар мен диффузорлар қолдану;

негативтер мен фотобаспалардың сапасына қойылатын техникалық талаптар;

ақ-қара фотоматериалдар мен фотобаспалардың негативті және позитивті ретуштерінің барлық түрі;

түсті фото материалдарды өңдеу технологиясы;

түсті фото материалдарды механикалық және автоматтандырылған түрде өңдеуге арналған жабдықтар.

Параграф 65. Фотограф, 6-разряд

133. Жұмыс сипаттамасы:

панорамалық, стереоскопиялық және растрлық фототүсірім;

адамның жеке ерекшеліктері мен топ құрамына қарай жарық беру түрін таңдау.

134. Білуге тиіс:

түстану элементтері;

көркемдік портреттік фотографияда түсті пайдалану қағидалары;

түсіру кезінде кемшіліктерді жоюға арналған оптикалық құралдар;
түсті фото материалдардың сипаттамасын айқындау үшін бақылау-өлшеу аппаратурасымен жұмыс істеу;
түрлі түсті фото басуды және ретушті орындау.

Параграф 66. Фотозертханашы, 2-разряд

135. Жұмыс сипаттамасы:

әр түрлі тәсілдермен түрлі шәкілді жөнделген аппараттарда ақ-қара техникалық фото баспаларды, шыныда, металда, қағазда жазбалар мен өзге де суреттеді орындау;
жуғыш құрылғыларды жұмысқа дайындау;
толық жуылуын тексеру;
рентген пленкасын фото өңдеу;

ақ-қара негативтер мен позитивтерді өңдеу үшін дайын рецептер бойынша ерітінділер жасау;

жуу және өңделетін пластиналардың бетіне эмульсия қабатын жағу;
айқындау, белгілеу және бояу ванналарының белгіленген режимдерін сақтау;
сыртқы түрі бойынша басу сапасын айқындау;
фото қағаз немесе баспа ақаулары бар баспаларды өңдеу;
рентген пленкасын өңдеу үшін ерітінділер дайындау;
рентгенге түсіруге арналған кассеталарды дайындау және зарядтау;
баспаларды кептіру, орау, кесу, сәтендеу және жабыстыру;
жартылай автоматта және қолмен фото қағаздардың орамаларын кесу.

136. Білуге тиіс:

баспаларды жуу технологиясы,
фото баспаларды жууға, кептіруге және сәтендеуге арналған жабдықтар;
фото химия негіздері;
фото қағаздың ассортименті мен сипаттамасы;
проекциялық аппаратура мен байланыс станоктарының түрлері мен міндеті, оларды пайдалану қағидалары;

оптикалық аспаптардың мақсаты, құрылғысы және оларды пайдалану қағидалары;
фото баспаларды ұстау, айқындау және белгілеу режимі;

фото материалдар мен рентген пленкасын сақтау шарттары және пайдалану қағидалары;

кассеталарды зарядтау тәсілдері;
фото химикаттармен жұмыс істеу қағидалары;
ақ-қара фото материалдардың құрылымы.

Параграф 67. Фотозертханашы, 3-разряд

137. Жұмыс сипаттамасы:

стационарлық қондырғыларда әр түрлі тәсілдермен ақ-қара техникалық фото баспаларды құжаттарға, схемалар мен суреттерге арналған түсірілімдерді орындау басу ;

айқындау және эмульсия қабатын бояулармен бояу режимдерін белгілеу;

нитробояулар мен өзге де бояғыштардың түрлі түстерін жасау;

белгіленген эталон бойынша бірнеше фото баспалардың негативінен проекциялық басу;

рентген пленкасының қалыңдығына қарай оны айқындау және белгілеу уақытын айқындау;

микрофотометрдің көмегімен негативтің қараю тығыздығын айқындау;

ақ-қара негативтер мен позитивтерді өңдеу үшін ерітінділер жасау;

фото баспаларды жалтырату.

138. Білуге тиіс:

ақ-қара фото материалдарды өңдеу технологиясы;

басуға және үлгілерді, репродукцияларды, схемаларды, суреттерді фото химиялық процеспен айқындау;

қағаздағы, шыны мен металдағы көрсеткіштердің құрылғысы мен қолданылатын жабдықтар мен бақылау-өлшеу аспаптарының міндеті;

суретке түсіру және рұқсат етілген мүмкіндіктерді айқындау;

түсті фотографияның негізі;

фотопластинкалар мен рентген пленкаларының қасиеті, сорты;

рентген пленкасына түсетін рентгендік және гамма сәулелеріне жарықтың қызметі;

күшейткіш вольфрам экрандарының міндеті мен қасиеті, ауыр металл фольгасынан экрандар;

сапасыз экрандар мен фольгадан негативтерде ақаулардың пайда болу себептері;

суреттік қараю тығыздығын айқындау;

негативтік ақауды жоюдың тәсілдері;

суреттердің сапасына әсер ететін факторлар;

арнайы бояғыштармен бояу процесі;

фотооптика, айқындайтын және белгілейтін ерітінділердің рецептурасы және олардың қасиеті;

фото аппараттардың, экспонетрлердің, жалтыратқыш машиналардың құрылғысы және оларды пайдалану қағидалары.

Параграф 68. Фотозертханашы, 4-разряд

139. Жұмыс сипаттамасы:

әр түрлі әдістермен ақ-қара көркем және түсті техникалық фотобаспаларды орындау;

рецепттер бойынша өңдеуші ерітінділерді жасау;
ақ-қара негативтер мен позитивтерге өң беру, бояу, күшейту және азайту;
ақ-қара негативтер мен позитивтерді техникалық ретушьтеу;
түсті негативтер мен диапозитивтерді айқындау;
арнайы жабдықтарда аса үлкейткіштерді (фото рең беру) жасау;
проекциялық аппаратуралар мен байланыс станоктарын реттеу;
негативтен ақ-қара контратип жасау.

140. Білуге тиіс:

түсті негатив пен диапозитивті өңде технологиясы;

өң беруге, өңді азайтуға арналған ақ-қара фотографияларды өңдеуге арналған жарық сезгіш эмульсиялар мен ерітінділер дайындаудың рецептурасы;

негативті және позитивті фото материалдарды өңдеуге арналған химиялық реактивтердің қасиеті.

Параграф 69. Фотозертханашы, 5-разряд

141. Жұмыс сипаттамасы:

әр түрлі тәсілдермен түсті көркем фотобаспаларды орындау;

түсті негативтер мен позитивтерді айқындау;

проекциялық басу кезінде түрлі түсті негативтерді өңдеуде кеткен ақауларды түзету

;

негативтен түсті репродукциялық контратип жасау;

түрлі түсті репродукциялық негативтен басып шығару;

көшірме жұмыстарды орындау;

ауқымды, қосарлы баспа, өзге сюжеттерді біріктіру және қоса басу, аса үлкейту;

фотобаспа кезінде түсті түзеу;

түсті негативті және позитивті фото материалдарды өңдеуге арналған ерітінділер жасау;

рецепттер бойынша өңдеуші ерітінділер жасау;

түсті негатив пен позитивті күшейту және азайту.

142. Білуге тиіс:

технология обработки цветных негативных и позитивных фотоматериалов;

рецептура дайындау және түсті фотобаспаларды азайтуға әрі өңдеуге арналған әр түрлі өңдеуші ерітінділерді дайындау технологиясы;

түсті негативті мен позитивті фото материалдарды өңдеуге арналған жабдықтардың құрылымы;

объективтердің, мозаикалық және түзетілген фильтрлердің көмегімен түрлі түсті түзету тәсілі;

түсті негативтерді түзету тәсілі;

түсті фото материалдардың сипаттамасын айқындауға арналған бақылау-өлшеу аппаратурасы.

Параграф 70. Химиялық бояу аппаратшысы, 3-разряд

143. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымды органикалық ерітінділермен өңдеу және оларды қолмен немесе автоматты басқарылатын химиялық бояу машиналарында арнаулы препараттармен сіңірмелдеу процесін біліктілігі анағұрлым жоғары аппаратшының басшылығымен жүргізу;

бактардағы ерітіндінің деңгейін анықтау және қажетіне қарай оны толтыру;
сүзу ұнтағын сүзгі элементтерін жағу;

бұйымдарды ілеспе құжатта бойынша қабылдап алу және оны жұмыс орнына жеткізу;

өндірістік партияның салмағын тексеру;

ерітіндіні дистилляциялау;

бұйымды келесі технологиялық операцияға жіберу.

144. Білуге тиіс:

өңдеуге келіп түсетін бұйымдардың ассортименті мен маркировкасын;

материалдардың түрі мен талшық құрамын;

химиялық тазалау машиналарының құрылымы, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

дистилляциялау қондырғысының негізгі тораптарының нысанын;

бұйымды органикалық ерітінділермен өңдеудің технологиялық процесін;

бұйымды салу және түсіріп алу қағидаларын;

органикалық ерітінділердің бұйымға әсерін;

фурнитура мен өңдеу материалдарын.

Параграф 71. Химиялық бояу аппаратшысы, 4-разряд

145. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымды органикалық ерітінділермен өңдеу және оларды қолмен немесе автоматты басқарылатын химиялық тазалау машиналарында, сондай-ақ өзіне өзі қызмет көрсету учаскелеріндегі химиялық тазалау аппараттарында арнаулы препараттармен сіңірмелдеу процесін жүргізу;

белсендірілген көмірді адсорберде регенерациялау;

бұйымның ластану деңгейіне, ассортименті мен түсіне, түріне, талшық құрамына және материалдың тығыздығына қарай өңдеудің технологиялық режимін анықтау;

машинаны пайдалану қағидалары жөнінде клиенттермен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық өткізу;

клиенттердің бұйымдарды дұрыс жинақтауын, оларды салуы мен алуын бақылауды жүзеге асыру;

тапсырысты немесе түбіртектегі касса ведомосына тіркеу, өңдеу үшін преysкурантқа сәйкес ақы алу, жетондарды беруі, қажетті құжаттаманы ресімдеу және түскен ақшаны белгіленген тәртіппен өткізу;

жабдықтың жұмыс есебі жөніндегі журналды, ертінді шығысының есебін жүргізу.

146. Білуге тиіс:

химиялық тазалау машиналарының құрылымын;

техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

бұйымды органикалық ерітінділермен және арнаулы препараттармен өңдеудің технологиялық процесін;

өндірістік партияларды жинақтау қағидаларын;

органикалық ерітінділердің, сіңірмелеу ерітінділерінің қасиеттерін және олардың бұйымға әсерін, фурнитура мен өңдеу материалдарын;

сіңірмелеу ертінділерін дайындау қағидаларын;

қолданылатын химиялық материалдардың шығыс нормасын;

бұйымның өңделу сапасына қойылатын талаптарды.

Параграф 72. Химиялық бояу аппаратшысы, 5-разряд

147. Жұмыс сипаттамасы:

бұйымды органикалық ерітінділермен өңдеу және оларды бағдарламалы басқарылатын химиялық тазалау машиналарында, арнаулы препараттармен сіңірмелеу процесін жүргізу;

таңдалған технологиялық режимге сәйкес бағдарлама картасын іріктеу және оны құрылғыға орнату;

біліктілігі анағұрлым төмен аппаратшының жұмысына басшылық ету.

148. Білуге тиіс:

орнатылған қызмет көрсететін жабдықтың құрылымын, техникалық пайдалану және қызмет көрсету қағидаларын;

автоматиканың, бақылау-өлшеу аспаптарының, сүзгінің, дистиллятордың, суды айырғыштың және машинаның, адсорбциондық қондырғының өзге де тораптарының құрылымы жүйесін;

бағдарламалық карталарды іріктеу принципін және технологиялық процестің жекелеген сатыларының ұзақтығын реттеу тәсілдерін.

Параграф 73. Центрифугада кір сығушы, 2-разряд

149. Жұмыс сипаттамасы:

кірді автоматтандырылған және жартылай автоматтандырылған центрифугаларда сығу;

центрифуганың жарамдылығын тексеру;

кірдің жол талонының болуын тексеру;

кірдің нақты құрамының центрифуганың кір салатын сыйымдылығына сәйкестігін тексеру;

бұйым бояуының беріктігін және оны өзге бұйымдармен салу мүмкіндігін анықтау;

кірді центрифугаға салу және оны іске қосу;

центрифуганың дұрыс жұмыс істеуін қадағалау;

центрифуганы тоқтату және кірді түсіріп алу;

кірдің сығылу деңгейін (ылғал қалдығын) анықтау;

центрифугада жұмыс істеу кезінде ақауды анықтау және оны жою;

центрифуганы жуу, тазалау және майлау.

150. Білуге тиіс:

кір жуудың технологиялық процесін, кір ассортиментін;

матадағы бояудың беріктігін анықтау тәсілдерін;

әртүрлі кірді түрлі центрифугаларда сығудың технологиясы мен ұзақтығын;

центрифугаға кірді салу және түсіріп алу техникасын;

центрифуганың нысанын, жүйесі мен құрылымын;

жұмыс принципі мен басқару тәсілдерін;

центрифуганың сыйымдылығы мен себетінің айналу санын;

центрифуганы пайдалану және күтіп баптау қағидаларын;

кірді одан әрі өңдеуге жіберудің тәртібін;

кір партиясының ілеспе құжаттамасын.

Параграф 74. Шаптараз, 3-разряд

151. Жұмыс сипаттамасы:

ересектер мен балалардың шашын тарау, кесу;

шашты мода бағытына сәйкес және адамның келбетінің ерекшелігіне қарай бұйралау және жатқызу;

шашты бигудимен, қысқышпен, химиялық және электр тәсілімен (перманент) бұйралау;

өзге массаж жасау және жуу, химиялық препараттар мен ертінділерді жағу;

шашты әртүрлі түс пен реңге бояу, оны түссіздендіру;

тұтынушы терісінің қасиеттерін ескере отырып сақал-мұртты бастыру және алу;

бетке компресс және массаж жасау;

салмамен және парикпен жұмыс істеу;

құралдарды зарарсыздандыру, жуу және тексеру.

152. Білуге тиіс:

тері мен шаштың құрылымы мен қасиеттерін;
жұмысты орындаудың тәсілдері мен жолдарын;

бойайтын және химиялық қоспалардың рецептурасы мен олардың шаш пен теріге әсерін;

аппаратура мен құралдардың құрылымын, оларды пайдалану қағидаларын;

материалдардың, препараттардың түрлерін, олардың нысаны мен жұмсалу нормаларын;

санитария мен гигиена қағидаларын;

қызмет көрсету қағидаларын және алғашқы медициналық көмек көрсету тәсілдерін;

модельер мектебі көлеміндегі шаш сәндеуді үлгілеу, макияж негіздерін;

пастижерлік бұйымдарды жасау технологиясын.

Жұмыстар мен қызметтердің барлық түрлерін (күрделі шаш сәндеу, шашты қию) орындау кезінде – 4-разряд.

Химиялық бұйралауды орындау және шашты әр түрлі және бетті әдемілеу және аса күрделі тәсілмен бояу кезінде – 5-разряд.

153. Ескертпе:

шаш сәндеу үлгілерінің әзірлемелерін орындау және оларды конкурстарда көрсету кезінде кәсіп "Шаштараз-модельер" деп аталады.

Параграф 75. Іш киімдерді кептіру қондырғыларының аппаратшысы, 2-разряд

154. Жұмыс сипаттамасы:

іш киімдер мен бұйымдарды кептіру машиналарында (барабандарда) және кулисті кептіру шкафтарында кептіру;

радиоактивті заттармен ластанған мақта-мата және лавсанды арнайы киімдерді кептіру машиналарында (барабандарда) және кулисті кептіру шкафтарында кептіру;

кептіру барабандары мен кулистерді жұмысқа дайындау;

ішкіім мен арнайы киімдерді барабандарға салу;

кептіру кулистерінде белгіленген тәртіппен ілу;

ішкіім мен арнайы киім түрлерін кептіру ұзақтығын анықтау;

кептіру процесін тексеру,

кептіру барабандары мен кептіру шкафтарындағы температуралық режимді бақылау;

ішкіім мен арнайы киімді, бұйымдарды кептіру барабандарынан алу және кірді кептіру кулистерінен түсіру;

кепкен киімдердің ылғалдылығын анықтау;

дезактивациялау цехынан қабылданған арнайы киімнің радиоактивті заттармен ластану деңгейін қабылдау-тапсыру құжаттарына сәйкес анықтау.

155. Білуге тиіс:

радиоактивті заттармен ластанған мақта-мата және лавсанды арнайы киімдерді кептіру машиналарында (барабандарда) және кулисті кептіру шкафтарында кептіру технологиясын;

кептіру барабандары мен шкафтарының типтерін;

іш киімдер мен бұйымдарды кептіру барабандары мен кулистерге салу нормаларын;

кептіру барабандары мен кулистерді құрылымы мен жұмыс принципін;

кептіру жабдығы пайдалану қағидаларын;

радиоактивті заттармен жұмыс істеудің санитариялық қағидаларын.

Параграф 76. Іш киімдерді кептіру қондырғыларының аппаратшысы, 3-разряд

156. Жұмыс сипаттамасы:

пенкалы арнайы киімді және арнайы аяқ киімді барботаж ванналарында кептіру;

өлшеу аспаптары мен кептіру жабдығы көрсеткіштерінің дұрыстығын тексеру;

кептіргеннен кейін дозиметриялық бақылауға қатысу.

157. Білуге тиіс:

пенкалы арнайы киімді, жеке қорғану құралдары мен арнайы аяқ киімді кептіру технологиясын;

кептіру жабдығын пайдалану және тексеру қағидаларын;

стационарлық аспаптарда өлшеу әдістерін;

радиоактивті заттармен жұмыс істеудің санитарлық қағидаларын;

материалдардың қасиеттерін;

кептірудің жылу режимін, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғау қағидаларын.

3-тарау. Жұмысшы кәсіптерінің алфавиттік көрсеткіші

158. Жұмысшы кәсіптерінің алфавиттік көрсеткіші (62-шығарылымы) БТБА-ға қосымшада көрсетілген.

Жұмыстар мен жұмысшы
кәсіптерінің бірыңғай
тарифтік-біліктілік
анықтамалығына
(62-шығарылым)
қосымша

Жұмысшы кәсіптерінің алфавиттік көрсеткіші

Ескерту. Қосымшаға өзгеріс енгізілді - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р/с	Кәсіптердің атауы	Разрядтар диапазоны	бет
1.	Арнайы киімді жуу мен жөндеу бойынша машинист	2	3

2.	Бас киімдерді өңдеуші	4	4
3.	Бояушы	3-5	6
4.	Булаушы-престеуші	3-4	8
5.	Бұйымдарды жиынтықтаушы	2-3	9
6.	Бұйымдарды кептіруші	3	10
7.	Бұйымдардың өңделу сапасын бақылаушы	3	11
8.	Виньетка мен альбом тақталарын рәсімдеуші	3-4	12
9.	Дақты кетіруші	2-5	14
10.	Жалға беру пунктінің қабылдаушысы	1-2	15
11.	Жуу ертінділерін дайындаушы	3	16
12.	Жуу машинасының операторы	2-5	19
13.	Киімдерді жиынтықтаушы	2-3	20
14.	Киімді және іш киімді өңдеудің сапасын бақылаушы	3	20
15.	Косметик	3-4	21
16.	Күтуші	3-4	21
17.	Кілем бұйымдарды тазалау аппаратшысы	3-5	22
18.	Кірді үтіктеуге дайындаушы	1-2	23
19.	Мамық-қауырсын бұйымдарды тазалау аппаратшысы	4	25
20.	Моншада қызмет көрсету жөніндегі жұмысшы	1	25
21.	Өзіне өзі қызмет көрсететін кір жуу орнының операторы	4	25
22.	Педикюрші	2	26
23.	Ретушер	3-6	28
24.	Салт жоралар көрсету жабдықтарының машинисі	2	28
25.	Сәнді шаш үлгілерін көрсетуші	2	28
26.	Тапсырыстарды қабылдаушы	1-2	30

27.	Түпнұсқаларды контурлаушы	2-3	30
28.	Тырнақты әдемілеуші	2	31
29.	Алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.		
30.	Үтіктеуші	1-4	34
31.	Алып тасталды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 24.05.2022 № 174 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.		
32.	Фотоавтоматтардың операторы	4-5	37
33.	Фотобаспаларды жиектеуші	2-3	38
34.	Фотограф	3-6	40
35.	Фотозертханашы	2-5	43
36.	Химиялық бояу аппаратшысы	3-5	45
37.	Центрифугада кір сығушы	2	46
38.	Шаштараз	3-5	48
39.	Шаштараз-модельер	5	48
40.	Іш киімдерді кептіру қондырғыларының аппаратшысы	2-3	48